

2. pisni izpit iz Fizike jedra in osnovnih delcev

5. oktober 2011

1 naloge

Pri sipanju elektronov s (kinetično) energijo 100 MeV na tankem kovinskem lističu izmerimo pri kotu 7.35° ravno 16 krat več sipanih elektronov kot pri kotu 11.07° . Če predpostavimo, da so protoni v jedru porazdeljeni eksponentno s parametrom R_j :

$$\rho(r) = \frac{1}{8\pi R_j^3} e^{-r/R_j}, \quad (1)$$

določi parameter R_j za kovino, na kateri se sipajo elektroni!

2 naloge

Jedro ${}_{9}^{18}\text{F}_9$ je nestabilno. Ocenji razpadni čas in primerjaj verjetnosti dveh najverjetnejših procesov! Tabeli podajata vrednost Fermijeve funkcije pri majhnih atomskih številah (kjer sta vrednosti za elektrone in pozitrone enaki) Z in energiji E, ki je na voljo za razpad, ter mase nekaterih **atomov**, ki bodo (verjetno) prišle prav. Vedno privzami, da gre razpad v osnovno stanje novega jedra.

E/mc^2	$\log_{10}[f(Z=0, E/mc^2)]$
1.5	-1.8
2.0	-0.5
2.5	0
3.0	0.4

Atom	Masa [u]
${}_{9}^{18}\text{F}$	18 000,94
${}_{10}^{18}\text{Ne}$	18 005,71
${}_{8}^{18}\text{O}$	17 999,16
${}_{7}^{14}\text{N}$	14 003,07
${}_{2}^{4}\text{He}$	4 002,60

3 naloge

Kakšen bo diferencialni sipalni presek elektronov z energijo $E=50$ MeV pri sipanju na mionih pri sipalnem kotu 30° , podanem v laboratorijskem sistemu, v katerem mioni mirujejo? V takem sistemu bo $F=4ME$, kjer je M masa mionov in $dQ=E'^2/(4EM) d\Omega$, kjer je E' energija sipanih elektronov. Pri računanju matričnega elementa upoštevaj maso mionov, ne pa tudi mase elektronov!

4 naloge

Med razpadnimi načini mezona B^- ($b\bar{u}$) so tudi:

$$B^- \rightarrow l \bar{\nu}_l \quad (2)$$

kjer je l katerikoli od leptonov, $\bar{\nu}_l$ pa ustrezeni anti-nevtrino. Primerjaj verjetnosti za razpade po generacijah (e, μ, τ)! Glede na skupni delež takih razpadov pri razpadu B^- , ki je 10^{-4} , in razpadni čas B^- , 1.64 ns, določi konstanto f_B !